

STALIŠČA PREDSEDSTVA MK SZDL

O URESNIČEVANJU ODNOSOV MED SAMOUPRAVNO DRUŽBO IN VERSKIMI SKUPNOSTMI

Predsedstvo Mestne konference SZDL je septembra na predlog svojega koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi obravnavalo nekatera vprašanja uresničevanja politike Socialistične zveze v odnosu do verskih skupnosti v Ljubljani.

Predsedstvo ugotavlja, da odnosi med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi v Ljubljani temeljijo na vzajemnem spoštovanju ustavnih določil, ki opredeljujejo med drugim svobodo in pravice ljudi, kamor sodi tudi svobodno delovanje verskih skupnosti v mejah verskih dejavnosti ter svoboda veroizpovedi.

Pri tem predsedstvo izhaja iz spoznanja, da religija sama po sebi ni nikakršna ovira za enakopravno vključevanje človeka v socialistično življenje družbe.

Mestna konferenca SZDL v Ljubljani je že nekajkrat razpravljala o nadaljnjih smereh razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja v mestu, spodbujena z znano študijo Edvarda Kardelja ter se je odločno zavzela tudi za kar največjo aktivno udeležbo vseh delovnih ljudi Ljubljane za uresničevanje skupnih razvojnih načrtov ter dosledno poglobljanje demokratičnih, samoupravnih odnosov na vseh ravneh dogovarjanja, sporazumevanja in delegatskega odločanja. Pri tem ni nikoli prišlo do izraza ločevanje ljudi glede na njihovo svetovno-nazorsko prepričanje, nasprotno — vedno smo poudarjali, enako kot v socialistični revoluciji in NOB, da je vse, kar gradimo in na kar smo upravičeno ponosni tudi v mestu, dejanje vseh dobronamernih ljudi, ne oziraje se na njihovo svetovnonazorsko prepričanje.

Predsedstvo ugotavlja, da se tako opredeljena in principialno vodena politika izraža tudi v odnosih do verskih skupnosti v Ljubljani. To zahteva, da se vedno in odločno zoperstavimo morebitnim namenom, da bi silili ljudi v opredeljevanje do samoupravnega socializma na podlagi svetovnonazorskega prepričanja. »Če je verski interes zadeva osebnosti človeka, ne pa sredstvo politične diferenciacije v družbi, potem ne obstoji nikakršna potreba, da se ta interes politizira in da kot takšen postane orožje v boju za politično oblast. Zato se mora naša družba še naprej vztrajno bojevati proti vsem poskusom vnašanja političnih spopadov in diferenciacij na podlagi vere, posebno še, kadar so takšni poskusi neposredno povezani s politično akcijo kontrarevolucionarnih sil (citat E. Kardelj). Da bi se tudi v prihodnje izogibali morebitnim nesporazumom, se je potrebno dosledno držati ustave ter vseh programskih dokumentov SZDL in seveda zakona o pravnem položaju verskih skupnosti.

Dejstvo je, da so občasne težave vezane predvsem na zahteve glede gradnje in adaptacij kulturnih objektov. Predsedstvo meni, da se je potrebno o tem samoupravno dogovoriti s pomočjo vseh demokratičnih oblik dogovarjanja ter sporazumevanja v krajevni skupnosti ob priliki razginitve urbanističnega načrta. Enaki principi pridobitve ustrezne dokumentacije veljajo za vse gradnje v Ljubljani kot republiki nasploh.

Predsedstvo meni, da gre v teh primerih za odstopanja, ki ne morejo ogroziti sicer solidnih odnosov med samoupravno družbo ter verskimi skupnostmi v Ljubljani, torej za nesporazume, ki niso prisotni zgolj v razmerju do verskih skupnosti, pač pa v enaki meri motijo naš siceršnji družbenopolitični napredek in jim kot takim velja vsa naša skrb.

V Ljubljani moramo pospešiti akcijo imenovanja koordinacijskih odborov za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri tistih občinskih konferencah SZDL, kjer še ne delujejo. Tako dejavnost je treba v večji meri prenesti tudi v krajevne skupnosti. Določene pozitivne izkušnje, ki jih ima pri tem mestni koordinacijski odbor ter odbora v Šiški in Bežigradu, nas k temu le spodbujata. Njihova prisotnost tako pri razpravljanju, ko je šlo za gradnje novih kulturnih objektov oziroma adaptacije, sodelovanje pri pripravi predloga o pogrebnih svečanostih, ki ga zahteva tudi nova ureditev žal z upepeljevalnico, pri razpravljanju o programski zasnovi revije katoliških izobražencev 2000 ter uresničevanju zakona o pravnem položaju verskih skupnosti v SR Sloveniji, s poudarkom na Ljubljani in podobno, so zadostna podlaga ter izkušnja za delo podobnih odborov tam, kjer jih doslej še niso ustanovili, navkljub še nekaj let starim dogovorom v SZDL in ZKS.

Tako kot predsedstvo po eni strani odločno zavrača takšno morebitno delovanje verskih skupnosti, ki bi vodilo preko meje z ustavo in zakonom določenim delovanjem in ki lahko v končni posledici vodi v klerikalizem, tako odločno zavrača tudi vse poskuse sektašenja, ki so v popolnem nasprotju z ustavnimi določili, vsemi dokumenti SZDL, programom ZK ter zakonom o pravnem položaju verskih skupnosti v SR Sloveniji. Prostor za usklajevanje vseh morebitnih nesporazumov mora biti v mestu in občini še v toliko večji meri SZDL ter njeni koordinacijski odbori, kajti le v smislu odkritega soočenja mnenj ter interesov je mogoče oblikovati takšne rešitve, ki pomenijo dosledno uresničevanje politike organiziranih socialističnih sil do verskih skupnosti in njihovega delovanja.

CK ZKJ je na iniciativo tovariša Tita pred tremi leti v Kumrovcu, rojstnem kraju našega maršala, ustanovil politično šolo »Josip Broz Tito«, in to z namenom, da bi se v njej mladi, že aktivni komunisti še bolj usposobili za nadaljnje vsakdanje družbenopolitično delovanje.

Do sedaj je šola uspešno končala 294 slušateljev in ena izmed njih sem tudi podpisana.

Bila sem presenečena in hkrati ponosna, da me je OK ZKS Ljubljana Moste-Polje predlagal in da sem bila ena med 101 slušateljem tretje generacije šole ZKJ.

V šoli smo se zbrali iz vseh krajev naše domovine, od Gevgelije do Tržiča. Bili smo delavci, pravniki, magistri znanosti, učitelji.

Vsem pa je bilo skupno, da smo bili mladi, do sedaj že vsi aktivni v svojem okolju, kjer smo delali in živeli.

V šolo nismo prišli, da bi si pridobili višjo strokovno izo-

brambo. Ne, prišli smo zato, da postanemo dobri partijski delavci, da se spoznamo s teorijo marksizma, s socializmom kot svetovnim procesom..., diploma pa bo samo obveznost za naše še aktivnejše partijsko delo.

Naši delovni dnevi so bili zelo delovni, pestri. Dopoldne predavanja, razprave, popoldne ure učenja, delo v skupinah.

Vsakdo je napisal saminarsko nalogo. Opravljali smo tudi izpite, a to niso bili klasični izpiti. Učili smo se tujih jezikov, na voljo smo imeli zelo bogato knjižnico, v kateri so bile knjige vseh narodov in narodnosti. Obiskali smo številne delovne organizacije v Sloveniji, Srbiji, B. in H. Hrvaški in tako v praksi preverjali pridobljena znanja. Seveda pa na naših ekskurzijah nismo pozabili obiskati znanih krajev iz NOB (Kadinjača, Sutjeska, Jesenovač, Drvar, Urh, Lepoglava...)

Predavatelji in organizatorji so bili iz vseh krajev Jugoslavije, med njimi znani družbenopolitični delavci (Franc Popit, Vida Tomšič, Mika Špiljak, Azem Vlasi, Josip Vrhovec...)

Toda tudi to leto trdega dela je hitro minilo. Vrnili smo se domov v kraje, iz katerih smo se pred desetimi meseci zbrali v Kumrovcu, a veliko bogatejši. Bogatejši za mnoga nova spoznanja, sposobni soočiti se z različnimi problemi, jih razumeti, dobro oceniti, a kar je najlepše, bogatejši za sto novih prijateljev, kajti Titova šola je kovačnica bratstva in enotnosti vseh narodov in narodnosti. STAŠA REJC

Produktivnost dela razumljivo ni odvisna samo od razmer in od odnosov v delovnih kolektivih. Odvisna je tudi od celotne družbene organiziranosti gospodarskega življenja, od učinkovitosti pri sprejemanju sklepov, dogovarjanju in sporazumevanju in zlasti od doslednega izvajanja dogovorjenega.

Za uspešno delovanje in nadaljnji razvoj našega sistema socialističnega samoupravljanja so izjemnega pomena družbenopolitične in druge organizacije, ki v okviru socialistične zveze sestavljajo fronto socialističnih sil na čelu z zvezo komunistov.

V naravi našega družbenega sistema je, da se ljudje kot upravitelji in samoupravitelji pri reševanju osebnih, skupnih vprašanj medsebojno sporazumevajo in dogovarjajo na podlagi enakopravnosti in vzajemne odgovornosti. Samo tako lahko uresničujemo in izboljšujemo človekove svobode. TITO (na XI. kongresu ZKJ)

Boj proti inflaciji, boj za ekonomsko stabilizacijo sploh mora biti sestavni del vseh družbenoekonomskih aktivnosti.

Problemi in protislovja se lahko rešujejo in se morajo reševati z demokratičnimi sredstvi, ob najširši udeležbi tistih, ki s svojim delom ustvarjajo družbene dobrine.

Neurščene države, ki so večina mednarodne skupnosti, so v prvih vrstah boja za politično in gospodarsko osamosvojitve narodov in držav, za svobodo, mir in varnost v svetu, za enakopravne odnose med državami, za graditev nove mednarodne gospodarske ureditve — za boljše in humanejše življenje narodov in ljudi.

TITO (na XI. kongresu ZKJ)

● PO DVEH LETIH DELOVANJA: NADALJNJE PODRUŽBLJANJE RADIA

»GLAS LJUBLJANE« ODDAJA

Družbenopolitični razvoj Ljubljane in njene regije je v zadnjih dveh letih močno poudaril pomen in vlogo SZDL pri delu in razvoju sredstev javnega obveščanja. Dokaz tega je med drugim tudi ustanovitev in sprejem programskega koncepta radia Glas Ljubljane, ki je 8. novembra dopolnil svojo dveletno delovanje.

V tem času se je pokazalo, da je bila ustanovitev ljubljanske radijske postaje upravičena in potrebna, da pa so bili njeni začetni koraki dokaj šibki zaradi slabe tehnične opremljenosti, pomanjkanja strokovnjakov, ustreznih prostorov in še neurejenega financiranja. Kljub temu je Glas Ljubljane našel svoj »prostor pod soncem«, čeprav z rezultatom še ne moremo biti zadovoljni, saj še vedno niso v celoti v skladu s sprejetim srednjeročnim razvojnim načrtom, po katerem bi morala imeti postaja v tem času tudi že krajši jutranji program. Vendar Glas Ljubljane vedno bolj stremi za tem, da bi sledil svojemu osnovnemu programskemu konceptu. V dosedanjem dveletnem obdobju je pripravil in izvedel do letošnjega 1. junija po dve, od omenjenega dne pa po tri ure dnevne rednega programa od 16. do 19. ure. Od tega je bilo nekaj dnevni programov izrazito prazničnih in jubilejnih, sicer pa so bile oddaje namenjene, povzete in sestavljene v skladu z razvojnimi načrti. Vsakodnevno je posredoval sprotne problematiko mesta, občini in KS, uspehe in akcije v OZD, poglobljal se je v dejavnost SIS in celotnega delegatskega sistema, čeprav je dosegel vidnejše rezultate in tesnejšo povezavo le na posameznih in ne še na vseh področjih SIS. S svojim mikrofonom pa se je približal tudi najoddaljenjšim področjem in KS, kjer delovni ljudje in občani živijo in delajo in kjer jih informativna sredstva še niso dosegla in zajela v svoj redni tok.

V vsakodnevni polurni oddaji Ljubljana včeraj, danes, jutri je zajel najpomembnejšo problematiko na področju družbenopolitičnega življenja v mestu in posameznih občinah ter problematiko družbenopolitičnih organizacij, predstavljal je posamezne občane, njihovo vsakdanje delo, najrazličnejše akcije, ki so še vedno aktualne in jih še

spremlja, včasih morda celo spodbuja, pa tudi kaže na napake in pomanjkljivosti, ki se pojavljajo ob tem. Podobno je razvijal svoje oddaje v okviru občinskih diagonal, ki jih od 23. oktobra že oživlja v dogovoru z vsemi ljubljanskimi pa tudi drugimi občinskimi skupščinami. V redne tedenske oddaje za KS Med kraji je bilo doslej vključenih že skoraj sto KS z njihovimi dejavnostmi, programi in uspehi in kaže, da bo z oddajami treba še nadaljevati ter jih vsebinsko poglobljati. Posebne oddaje so namenjene tudi posameznim gospodarskim in negospodarskim področjem, s čimer skuša Glas Ljubljane slediti in dosledno izpolnjevati cilje in potrebe lokalnega informativnega dejavnika, ki mora — kot je dejal sekretar

(300 vatov) tudi njeno zaledje, tj. občine Domžale, Litija, Kamnik, Grosuplje, Ribnica, Kočevje, Vrhnika in Logatec.

V svetu in tudi pri nas se vedno bolj uveljavljajo tako imenovane konkretne oddaje, ki jih razvrščajo po potrebah poslušalcev in okolja, v katerem medij deluje. Zato bo Glas Ljubljane razvijal svojo pot v smeri zadovoljevanja:

- potreb samoupravnega družbenega in delegatskega sistema;
- potreb okolja, kraja, v katerem živimo in delamo;
- potreb poslušalcev;
- pomoči, nasvetov, napolit in obvestil.

Gre torej za podružbljanje radia, ki mora biti sooblikovalec in nosilec idej in ciljev družbe.

Uresničevanje takšnih izhodišč je možno v tesnejšem povezovanju radijskih medijev, konkretno tudi v povezovanju in programskem usklajevanju radia

mestu in njegovi okolici, kar je tudi sicer vloga in cilj lokalnega radia doma in v svetu in kakršnega Ljubljana potrebuje.

Radio Glas Ljubljane je sestavni del informativnega sistema v mestu in njegovi regiji in se bo v tej smeri razvijal tudi v prihodnje kot del celovitega razvojnega koncepta informiranja v mestu in utrjevanju celotnega informativnega sistema, v katerega bi morali bolj kot doslej zajeti tudi radio Študent, ljubljanski dnevnik, vsa občinska glasila, glasila delovnih organizacij in Indok centra, prav pa bi bilo, če bi se poveželi in tesneje sodelovali tudi z ustreznimi redakcijami v republiških glasilih. To bi lahko predstavljalo trdno osnovo za vsebinsko polno informativnost v mestu in regiji, verjetno pa bi se tudi sredstva, ki so namenjena tem dejavnostim in niso majhna, trošila racionalneje in spodbujala sleherno inštitucijo k še učinkovitejšemu in kvalitetnejšemu delu, kar je želja in cilj slehernega posameznika na tem področju pa tudi mesta in regije kot celote.

Za svoje dosedanje delo in razvoj v skladu z razvojnim programom pa se mora radio Glas Ljubljane zahvaliti vsem, ki so mu pri njegovih dosedanjih prizadevanjih pomagali tako z nepotili kakor tudi s finančnimi sredstvi. Pomembno zaslugi so pri tem imeli vsi družbenopolitični dejavniki v mestu in občini, nemoteno delovanje pa so ob prizadevanjih za zbiranje lastnih virov v glavnem omogočile občinske skupščine s svojimi rednimi dotacijami medtem ko na področju samoupravnega dogovarjanja s samoupravnimi interesnimi skupnostmi še vedno ne moremo biti zadovoljni. Kljub temu se kolektiv zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli prispevali k razvoju radia Glas Ljubljane in upamo, da se bo to sodelovanje v prihodnje še izboljševalo.

Skrčeno gradivo, ki ga je pripravila glavna in odgovorna urednica radia Glas Ljubljane,

IVICA BOZOVIČAR